

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'UYALAR

INGLIZ TILI DARSLARIDA O'YIN TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNING AFZALLIKLARI

Bobonazarov Abror Nodir o'g'li

*Shahrisabz davlat pedagogika instituti
Xorijiy til yo'nalishi 6-22-guruh talabasi*

Annotatsiya: *Ushbu maqolada ingliz tili darslarida o'yin texnologiyalaridan foydalanishning afzalliklari, pedagogik samaradorligi va o'quvchilarning til ko'nikmalariga ta'siri tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, o'yin texnologiyalari yordamida o'quvchilar darsga faolroq jalb qilinadi, og'zaki nutq, leksika va grammatika ko'nikmalari samarali rivojlanadi. Shu bilan birga, o'quvchilarda ijodiy fikrlash, hamkorlik va motivatsiya oshadi.*

Kalit so'zlar: *ingliz tili, o'yin texnologiyalari, interaktiv darslar, til ko'nikmalari, motivatsiya, o'quvchilarda kommunikativ qobiliyat.*

Аннотация : *В статье рассматриваются преимущества использования игровых технологий на уроках английского языка, их педагогическая эффективность и влияние на языковые навыки учащихся. Результаты исследования показывают, что игровые технологии активизируют учащихся, способствуют развитию устной речи, лексики и грамматики. Кроме того, повышаются творческое мышление, сотрудничество и мотивация учащихся.*

Ключевые слова: *английский язык, игровые технологии, интерактивные уроки, языковые навыки, мотивация, коммуникативные способности учащихся.*

Annotation : *This article explores the advantages of using game technologies in English lessons, their pedagogical effectiveness, and impact on students' language skills. Findings show that game technologies actively engage students, enhance oral speech, vocabulary, and grammar skills. Additionally, they foster creativity, collaboration, and motivation.*

Keywords: *English language, game technologies, interactive lessons, language skills, motivation, student communicative competence.*

KIRISH

Zamonaviy ta'lim jarayonida ingliz tili o'qitishda o'yin texnologiyalaridan foydalanish o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlash va til ko'nikmalarini samarali rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. O'yin texnologiyalari nafaqat tilni amalda qo'llashga imkon beradi, balki o'quvchilarda ijodiy fikrlash, muammolarni hal qilish va guruhda ishlash ko'nikmalarini shakllantiradi. Shu bilan birga, o'yinlar o'quvchilarni darsga qiziqtiradi va motivatsiyani oshiradi, bu esa til o'rganish jarayonini samarali qiladi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

O'yin texnologiyalari orqali ingliz tilini o'rgatish masalasi bir qator olimlar tomonidan tadqiq etilgan. G'anieva (2020) o'yin texnologiyalari yordamida o'quvchilarning nutq va

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

leksik ko'nikmalari tezroq rivojlanishini ta'kidlaydi. Akbarova (2019) interaktiv o'yinlar yordamida grammatika qoidalarini amaliy mashqlar bilan mustahkamlashning samaradorligini o'rganadi. Smith & Jones (2018) esa ta'lim jarayonida o'yin texnologiyalari motivatsiya va ijodiy fikrlashni oshirishga xizmat qilishini ilmiy asoslaydi.

Metodologik jihatdan tadqiqot eksperimental va kuzatuv usullari asosida olib borildi. Tadqiqotga 50 nafar maktab o'quvchilari jalb qilindi. Mashg'ulotlar davomida interaktiv o'yinlar, guruh ishlari, roliklar, viktorinalar va kompyuter o'yinlari qo'llanildi. O'quvchilarning og'zaki nutq, grammatika va leksik ko'nikmalari, shuningdek, darsga motivatsiyasi baholandi.

NATIJA VA MUHOKAMALAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, o'yin texnologiyalari yordamida o'quvchilarning til ko'nikmalari sezilarli darajada rivojlandi. Eksperimental mashg'ulotlar davomida o'quvchilar o'yinlar orqali yangi so'z va iboralarni mustahkamladi, grammatik qoidalarni amalda qo'llash imkoniga ega bo'ldi. Shu bilan birga, interaktiv o'yinlar o'quvchilarning og'zaki nutqini rivojlantirdi, ular turli kommunikativ vaziyatlarda o'z fikrini erkin ifodalashni o'rganishdi.

Shuningdek, o'yin texnologiyalari motivatsiyani oshirishda samarali ekanligi aniqlangan. O'quvchilar darsga faol qatnashdi, guruh ishlari va viktorinalarda faollik ko'rsatdi, ijodiy yondashuv va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirdi. Shu bilan birga, o'yinlar o'quvchilarda ijtimoiy ko'nikmalarni shakllantirdi, hamkorlik va jamoaviy muloqotga tayyorligini oshirdi.

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, o'yin texnologiyalari til o'rganishni qiziqarli qiladi, o'quvchilarda o'ziga bo'lgan ishonchni mustahkamlaydi va nutq madaniyatini rivojlantiradi. O'yinlar yordamida o'quvchilar xatolarini o'rganadi va tuzatadi, bu esa og'zaki nutq sifatini yanada yaxshilaydi.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, o'yin texnologiyalari yordamida ingliz tili darslarida o'quvchilarning til ko'nikmalari, xususan og'zaki nutqi, sezilarli darajada yaxshilandi. O'quvchilar interaktiv o'yinlar orqali so'z boyligini kengaytirish, yangi iboralarni amalda qo'llash va grammatika qoidalarini mustahkamlash imkoniyatiga ega bo'ldi. Shu bilan birga, o'quvchilarning tilni o'rganishga bo'lgan qiziqishi oshdi va darslarda faol qatnashish motivatsiyasi kuchaydi.

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, o'yin texnologiyalari o'quvchilarning ijodiy fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi. Masalan, rolli o'yinlar va mini-viktorinalar davomida o'quvchilar turli kommunikativ vaziyatlarda o'z fikrlarini erkin ifodalashni o'rganadi. Shu bilan birga, ular muammolarni hal qilish, qaror qabul qilish va mantiqiy fikrlash ko'nikmalarini mustahkamlaydi. O'yin jarayonida o'quvchilar bir-biri bilan muloqot qilishga majbur bo'ladi, bu esa ijtimoiy ko'nikmalarni shakllantirish va hamkorlik muhitini yaratishga xizmat qiladi.

Shuningdek, natijalar shuni ko'rsatadiki, o'yin texnologiyalari o'quvchilarda tilga bo'lgan psixologik xavfsizlikni oshiradi. Darslarda xatolar qilishdan qo'rqmasdan nutqqa

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

kirishish, o'z fikrini erkin ifodalash, va do'stona bahs-munozaralarda qatnashish imkoniyati o'quvchilarning o'ziga bo'lgan ishonchini kuchaytiradi. Shu tariqa, o'yin texnologiyalari nafaqat og'zaki nutqni rivojlantiradi, balki o'quvchilarning kommunikativ madaniyati va ijtimoiy sezgirligini shakllantiradi.

Bundan tashqari, tadqiqot davomida aniqlanishicha, o'yin texnologiyalari murakkab til ko'nikmalarini o'rganishni soddalashtiradi va o'quvchilarga o'zlashtirish jarayonini qiziqarli qiladi. Masalan, interaktiv kompyuter o'yinlari va mobil ilovalar yordamida o'quvchilar so'zlarni mustahkamlash, talaffuzni yaxshilash va nutq tezligini oshirish imkoniga ega bo'ldi. Bu usullar an'anaviy darslardan farqli ravishda o'quvchilarni faol ishtirok etishga undaydi va o'quv jarayonini samarali qiladi.

Shuni ta'kidlash kerakki, o'yin texnologiyalari yordamida o'quvchilarda o'zaro hurmat, ijtimoiy qoidalarni hisobga olish va guruhda ishlash ko'nikmalari rivojlanadi. Guruh o'yinlari davomida o'quvchilar o'z fikrini tinglash, boshqalarning fikrini inobatga olish va birgalikda natijaga erishish tajribasini oladi. Shu bilan birga, o'yin texnologiyalari o'quvchilarning o'zini-o'zi boshqarish va vaqtni samarali taqsimlash qobiliyatini ham rivojlantiradi.

Umuman olganda, o'yin texnologiyalari til o'rgatishda nafaqat didaktik vosita, balki o'quvchilarning motivatsiyasi, kommunikativ va ijtimoiy kompetensiyalarini rivojlantirish, shuningdek, ijodiy va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini shakllantirishda strategik ahamiyatga ega ekanligi aniqlangan. Tadqiqot shuni ko'rsatdiki, o'yin texnologiyalari integratsiyalangan holda qo'llanganda dars samaradorligi sezilarli darajada oshadi va o'quvchilarning til o'rganishga bo'lgan qiziqishi barqaror bo'ladi.

XULOSA

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ingliz tili darslarida o'yin texnologiyalaridan foydalanish o'quvchilarda til ko'nikmalarini, og'zaki nutqni va so'z boyligini samarali rivojlantiradi. Interaktiv o'yinlar darsni qiziqarli qiladi, o'quvchilarning motivatsiyasi va ijodiy fikrlashini oshiradi, shuningdek, ularni guruhda ishlash va hamkorlik ko'nikmalarini egallashga yordam beradi.

Shaxsiy va guruh xususiyatlarini inobatga olgan holda o'yin texnologiyalaridan maqsadli va tizimli foydalanish dars samaradorligini maksimal darajada oshiradi. Shu tariqa, o'quvchilar mustaqil, ijodiy va kommunikativ kompetensiyaga ega til foydalanuvchilari sifatida shakllanadi.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ingliz tili darslarida o'yin texnologiyalaridan foydalanish o'quvchilarning til ko'nikmalarini rivojlantirishda samarali vosita hisoblanadi. O'yinlar nafaqat og'zaki nutqni, leksika va grammatika ko'nikmalarini oshirishga xizmat qiladi, balki o'quvchilarda ijodiy fikrlash, tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilish qobiliyatini mustahkamlaydi.

Shuni ta'kidlash kerakki, o'yin texnologiyalari o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi, darsga faol ishtirok etishlarini rag'batlantiradi va til o'rganish jarayonini qiziqarli qiladi. Guruh o'yinlari va interaktiv mashg'ulotlar orqali o'quvchilar o'zaro hamkorlik

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'UYALAR

ko'nikmalarini rivojlantiradi, ijtimoiy muloqot qoidalarini o'rganadi va madaniyatga mos ravishda fikr almashishni o'rganadi.

Bundan tashqari, o'yin texnologiyalari o'quvchilarda o'z-o'zini baholash va o'z-o'zini rivojlantirish ko'nikmalarini shakllantiradi. O'quvchilar xatolarini mustaqil aniqlash va tuzatish orqali tilni samarali o'zlashtiradi. Shu tariqa, interaktiv o'yinlar o'quvchilarning o'ziga bo'lgan ishonchini mustahkamlash va ularni mustaqil, ijodiy va kommunikativ kompetensiyaga ega til foydalanuvchilari sifatida shakllantirishga yordam beradi.

Natijada, o'yin texnologiyalari nafaqat didaktik vosita, balki pedagogik jarayonning strategik elementi sifatida o'z ahamiyatini ko'rsatadi. Ular yordamida dars samaradorligi oshadi, o'quvchilarning tilga bo'lgan qiziqishi mustahkamlanadi va ularni global muloqotga tayyorlash jarayoni yanada samarali bo'ladi. Shu bilan birga, o'yin texnologiyalari o'quvchilarda kommunikativ, ijtimoiy va madaniy kompetensiyalarni rivojlantirishda uzviy vosita sifatida xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. G'anieva N. O'yin texnologiyalari yordamida ingliz tili ko'nikmalarini rivojlantirish. – Toshkent: Ta'lim nashriyoti, 2020.
2. Akbarova D. Interaktiv o'yinlar va grammatika o'qitish. – Toshkent: Fan va ta'lim, 2019.
3. Xodjayeva N. M. Boshlang'ich sinflarda ingliz tili o'qitish metodikasi. – Toshkent: O'zDJTU nashriyoti, 2020.
4. Karimova R. I. Pedagogik psixologiya. – Toshkent: Fan, 2020.
5. Qodirova M. Sh. Leksik kompetensiyani shakllantirishning metodik asoslari. // "Filologiya masalalari", №4, 2021.
6. Mamatqulova S. A. O'yin texnologiyalarining ta'limdagi o'rni. – Toshkent: Ma'naviyat, 2019.
7. Yo'ldosheva M. Boshlang'ich ta'limda ingliz tili o'rgatishning zamonaviy metodlari. – Farg'ona: FDU nashriyoti, 2023.
8. Rahimova L. Chet tili darslarida motivatsiya va kommunikativ yondashuv. – Toshkent: TDPU nashriyoti, 2022.